

Declaració institucional aprovada al Consell de Ministres de l'11 de maig de 2021

DIA INTERNACIONAL CONTRA L'HOMOFÒBIA, LA TRANSFÒBIA I LA BIFÒBIA

El dia 17 de maig se celebra, amb el suport de nombroses organitzacions internacionals, el Dia Internacional contra l'homofòbia, la transfòbia i la bifòbia, coincidint amb la decisió presa per l'Organització Mundial de la Salut el 1990 d'eliminar l'homosexualitat del llistat de trastorns mentals. Amb aquest motiu el Consell de Ministres ha aprovat la següent declaració:

"La societat espanyola és majoritàriament una societat diversa i respectuosa amb els drets de les persones LGTBI, que lluita contra les discriminacions per raó d'orientació sexual, identitat de gènere, expressió de gènere o característiques sexuals. Per això, d'acord amb els últims estudis disponibles, Espanya se situa entre els països on les persones LGTBI se senten més lliures i segures per ser i expressar-se en totes les seves dimensions.

Amb l'aprovació del matrimoni igualitari el 30 de juny de 2005 i la seva entrada en vigor a partir del 3 de juliol d'aquell mateix any, el nostre país es va convertir en el tercer país a legalitzar-ho al món i en un referent en el reconeixement dels drets de les persones LGTBI a escala internacional, i es va transformar, en paraules del llavors president del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero, en «un país més decent, perquè una societat decent és aquella que no humilia als seus membres».

No obstant això, és necessari seguir avançant cap a una ciutadania plena en drets i llibertats. En efecte, a Espanya segueixen existint nombrosos obstacles que impedeixen que la igualtat legal es converteixi en una igualtat real i efectiva. Això, a més, en un moment en el qual s'observa un qüestionament i retrocés pel que fa a la protecció dels drets de les persones LGTBI.

La irrupció de la Covid-19 no ha fet més que accelerar la deterioració en gaudir d'aquests drets. Nombroses situacions de vulnerabilitat que pateixen moltes persones LGTBI han emergit d'una manera preocupant i han evidenciat les dificultats que encara troben les nostres societats per incloure de manera efectiva i igualitària a aquestes persones i, especialment, a aquelles que sofreixen amb major intensitat els efectes de la discriminació múltiple i interseccional, com les dones trans sotmeses a nombroses discriminacions estructurals que obstaculitzen en última instància el seu accés al mercat laboral i les aboquen, amb freqüència, a una situació de pobresa, explotació sexual i tracta, marginalitat i dificultats per accedir als serveis bàsics.

També, ha de destacar-se la proporció de delictes d'odi que es cometen contra persones LGTBI. Segons l'últim informe del Ministeri d'Interior, confeccionat per l'Oficina Nacional de Lluita Contra els Delictes d'Odi, els delictes d'odi per orientació

sexual i identitat de gènere suposen la tercera causa del total de delictes d'odi i han augmentat un 8,6% respecte a 2018.

Segons la II Enquesta LGTBI elaborada el 2019 per l'Agència Europea de Drets Fonamentals, el 43% de la població a Espanya creu que el seu Govern combat eficaçment els prejudicis i la intolerància cap a les persones LGTBI, percentatge major que per l'EU-28, que és del 33%. Malgrat això, la por encara impedeix a moltes persones LGTBI mostrar-se tal com són, ja que, segons aquesta enquesta, a Espanya el 48% de les persones LGTBI no s'atreveix a agafar la mà de la seva parella en públic, i un terç evita anar a determinats llocs.

Per tot l'anterior, els poders públics han d'implementar polítiques decidides que, des del respecte als estàndards internacionals de drets humans, promoguin la igualtat real i efectiva de les persones LGTBI i la lluita contra tota forma de discriminació. És necessari conscienciar al conjunt de la ciutadania i remarcar la diversitat sexual, de gènere i familiar, des del convenciment que les societats inclusives, igualitàries, solidàries i tolerants són també més fortes i resilients. La cohesió social passa necessàriament per l'aposta per la cultura de la diversitat i la no discriminació enfront de la de l'odi i el prejudici.

No en va, la Constitució Espanyola estableix en el seu article 9.2 un mandat dirigit als poders públics per promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives, així com per remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud. La protecció dels drets de les persones LGTBI troba ancoratge en la nostra norma fonamental en la dignitat de la persona i el lliure desenvolupament de la personalitat, com a fonament de l'ordre polític i de la pau social, així com en els drets a la integritat física i moral, i a la intimitat personal i familiar.

La promoció de la igualtat de les persones LGTBI obliga a l'engegada de mesures específiques en diversos àmbits, per exemple, per prevenir i erradicar l'assetjament homofòbic i transfòbic, per impulsar les polítiques de gestió de la diversitat en l'àmbit laboral, o per fomentar la inclusió sociolaboral de les persones trans.

Durant aquests últims mesos, el Govern ha mostrat el seu ferm compromís amb l'avanç en el reconeixement dels drets de les persones LGTBI mitjançant l'adopció de diferents mesures. Entre elles, la creació, per primera vegada en la història del nostre país, d'una Direcció General de Diversitat Sexual i Drets LGTBI; la constitució, també per primera vegada, del Consell de Participació de les Persones LGTBI, amb la finalitat d'institucionalitzar la col·laboració i enfortir el diàleg permanent entre les Administracions Públiques i la societat civil en matèries relacionades amb la igualtat de tracte i no discriminació de les persones LGTBI; o l'impuls d'un paquet normatiu per

promoure la igualtat real i efectiva de les persones trans i la no discriminació per motius d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere o característiques sexuals.

Aquest paquet normatiu reconeixerà, com ja ha fet l'Organització Mundial de la Salut, que les persones trans no sofreixen cap patologia; acabarà amb les mal anomenades "teràpies de reconversió" i que en realitat són tortures ideològiques; establirà la plena igualtat de drets per a les dones lesbianes i bisexuals en l'accés a les tècniques de reproducció assistida i en la filiació dels seus fills; establirà mesures d'acció positiva per acabar amb la greu exclusió social que sofreixen nombroses persones trans, especialment dones; o posarà el focus, per primera vegada, als drets de les persones intersexuals.

De la mateixa manera el Govern està fermament compromès amb l'erradicació i retret de les conductes homofòbiques, bifòbiques i transfòbiques en els diferents àmbits de convivència. Així, en línia amb aquest compromís, les autoritats esportives han materialitzat recentment la primera actuació punitiva enfront d'un comportament homofòbic en l'esport espanyol.

Les mesures adoptades pel Govern d'Espanya han d'estar alineades amb les prioritats establertes a l'àmbit europeu. En aquest sentit, resulta necessari l'impuls d'una agenda estatal que permeti avançar en les recomanacions establertes per la Comissió Europea en la seva primera "Estratègia d'Igualtat LGBTIQ 2020-2025". Aquesta agenda ha de partir d'un enfocament interseccional i transversal, que permeti la inclusió de les polítiques LGTBI en tots els àmbits de l'acció governamental, com la política de migració i asil, sanitària, educativa o laboral, entre altres; l'actuació de les Forces i Cossos de Seguretat; el reforç de la recopilació de dades estadístiques; la dotació econòmica dels plans d'igualtat; o la intensificació de la lluita contra els delictes d'odi, així com de l'atenció a les víctimes d'aquests.

Tampoc ignora el Govern d'Espanya la situació de les persones LGTBI en la resta del món. Segons l'últim informe de l'Associació Internacional de Lesbianes, Gais, Bisexuals, Trans i Intersexe (ILGA Món), fins en 11 estats les relacions consensuades entre adults del mateix sexe poden ser penades amb la mort. Aquest tipus de relacions segueixen sent il·legals, a més, en el 35% dels estats que formen part de l'Organització de Nacions Unides. Per això, la no discriminació per raó d'orientació sexual i identitat de gènere és una de les prioritats de la política exterior espanyola en matèria de drets humans.

En els últims anys, Espanya ha impulsat nombroses accions en defensa dels drets de les persones LGTBI en diferents fòrums multilaterals, com, el Consell de Drets Humans (suport al mandat de l'Expert Independent sobre la protecció contra la violència i la discriminació per motius d'orientació sexual i identitat de gènere); la III Comissió de l'Assemblea General de Nacions Unides; el LGBT Core Group de Nacions Unides (xarxa informal i heterogènia de països, organitzacions internacionals, ONGs i organitzacions

de la societat civil, creada per donar visibilitat i suport a les demandes i reivindicacions de la comunitat LGBTI en el marc de Nacions Unides); la Coalició per la Igualtat de Drets (Espanya és membre fundador d'aquesta organització intergovernamental creada per fomentar la cooperació multilateral i l'intercanvi d'informació i bones pràctiques en la defensa i promoció dels drets del col·lectiu LGBTI); el Grup d'Alt Nivell de la Comissió Europea sobre Igualtat, No Discriminació i Diversitat; o la Xarxa Europea de Punts Focals LGBTI en el marc del Consell d'Europa. A més, la qüestió dels drets humans de les persones LGBTI se suscita habitualment en els diàlegs bilaterals amb tercers països.

Aquesta declaració institucional, per tant, parteix de la constància que la discriminació, l'odi i la intolerància basats en l'orientació sexual, la identitat i expressió de gènere o les característiques sexuals de les persones segueixen sent una realitat, tant en l'àmbit nacional com a internacional.

Per tot això, el Govern d'Espanya mostra el seu ferm compromís en la defensa dels drets de les persones LGTBI, tant a escala nacional com a internacional, i es compromet a l'adopció de les mesures necessàries per seguir avançant en l'erradicació de les discriminacions, atacs i actes de violència que avui dia segueixen sofrint les persones LGTBI."